

STRATEGISCH THEMA: MEER NIEUWE EIWITTEN

Nieuwe eiwitbronnen hebben een plaats in veevoeding, menselijke voeding en in de biogebaseerde economie. Denk maar aan: insecten, algen, eendenkroos, microbiële eiwitten uit schimmels en bacteriën, cellulaire eiwitten zoals kweekvlees, eiwitten die gewonnen worden uit biomassa-reststromen uit de agrovoedingsketen. Vlaanderen moet een hotspot worden op het gebied van kennis, productie en verwerking van deze 'nieuwe' eiwitten'.

1.1 DOELSTELLING 1: MEER ONDERZOEKSPROJECTEN NIEUWE EIWITTEN

Gezien 'Nieuwe eiwitten' nog veel uitdagingen kennen, ligt nog een groot deel van de activiteiten rond deze eiwitten in de onderzoeksfase. Daarom is er vanuit de werkgroep geopteerd om een SMART doelstelling te formuleren rond het aantal onderzoeksprojecten.

1.1.1 SMART formulering

68 nieuwe onderzoeksprojecten op nieuwe eiwitten tegen 2030. Als tussentijdse mid-term evaluatie wordt dit aantal tegen 2026 gelijkgesteld aan 26

1.1.2 Databronnen

Deze data worden verzameld per type eiwitbron (algen (macro en micro), microbieel eiwit, insecten, kweekvlees), maar worden gerapporteerd als één gezamenlijk cijfer.

Bronnen: Agrolink document met overzicht onderzoeksprojecten, VLAIO website: [Overzicht van goedgekeurde projecten | Drupal \(vlaio.be\)](#), FRIS onderzoeksportaal: [FRIS onderzoeksportaal \(researchportal.be\)](#), website aquacultuur vlaanderen: [Projecten | Aquacultuur Vlaanderen](#) (specifiek voor micro- en macroalgen).

1.1.3 Nulmeting

Referentiejaar voor nulmeting is 2022 en de data worden jaarlijks geüpdatet.

Voor de nulmeting werd de evolutie van het aantal nieuwe projecten opgelijst vanaf 2017. Gemiddeld genomen (voor de verschillende eiwitbronnen) starten er jaarlijks 5 nieuwe projecten op. Gezien de nieuwe eiwitten nog sterk in de onderzoeksfase zitten, is de werkgroep ervan uit gegaan dat dit aantal per jaar nog stijgt met 1 extra project. Dit heeft de implicatie dat er vooropgesteld wordt dat er in 2023 5 nieuwe projecten zullen starten, in 2024 6 nieuwe, enz.... Dit zal ons in 2026 in totaal 26 nieuwe projecten opleveren en in 2030 wordt dit geschat op totaal 68 nieuwe onderzoeksprojecten ten opzichte van het referentiejaar. In 2022 (referentiejaar nulmeting) liepen er 21 onderzoeksprojecten.

1.2 DOELSTELLING 2: MEER BEDRIJVEN ACTIEF IN PRODUCTIE NIEUWE EIWITTEN

Er zijn reeds een aantal bedrijven actief in 'nieuwe eiwitten'. Daarom is het eveneens belangrijk om een aantal SMART doelstellingen te formuleren m.b.t. tot deze bedrijven. Een eerste indicator hierbij is het aantal actieve bedrijven die nieuwe eiwitten produceren. Naast de productie van nieuwe eiwitten moeten deze ook op de markt gebracht worden onder de vorm van commercieel beschikbare producten. Daarom werd een tweede indicator gedefinieerd als het aantal bedrijven dat een commercieel product beschikbaar heeft op de markt.

1.2.1 SMART formulering

34 actieve bedrijven die nieuwe eiwitten produceren tegen 2030. Als tussentijdse mid-term evaluatie wordt dit aantal tegen 2026 gelijkgesteld aan 29. Minstens 2/3 van de actieve bedrijven levert een commercieel product dat beschikbaar is op de markt tegen 2030. Als mid-term evaluatie in 2026 geldt dezelfde SMART doelstelling.

1.2.2 Databronnen

Deze data worden verzameld per type eiwitbron (algen (macro en micro), microbieel eiwit, insecten, kweekvlees), maar worden gerapporteerd als één gezamenlijk cijfer.

Bronnen: NACE codes bedrijven, website FAVV, jaarrapporten uit de verschillende betrokken sectoren, betrokken partners in de werkgroep.

1.2.3 Nulmeting

Referentiejaar voor nulmeting is 2022 en de data worden jaarlijks geüpdatet¹.

Voor de nulmeting werden het aantal bedrijven die actief zijn in het referentiejaar 2022 opgelijst. Er werden 24 actieve bedrijven geïdentificeerd. Gezien deze 'nieuwe eiwitten' sector nog heel wat uitdagingen kent, zal het belangrijk zijn om het aantal actieve bedrijven op zijn minst constant te houden, maar hopelijk ook een lichte groei van 1 of 2 bedrijven per jaar te kunnen optekenen. Dit zal ons in 2026 29 actieve bedrijven opleveren en in 2030 wordt dit geschat op 34 actieve bedrijven.

1.3 DOELSTELLING 3: MEER BEDRIJVEN MET COMMERCIËLE PRODUCTEN OP BASIS VAN NIEUWE EIWITTEN

Naast de productie van nieuwe eiwitten moeten deze ook op de markt gebracht worden onder de vorm van commercieel beschikbare producten. Daarom werd een tweede indicator gedefinieerd als het aantal bedrijven dat een commercieel product beschikbaar heeft op de markt.

---

¹ Op voorwaarde dat de data jaarlijks ter beschikking is, anders zal voor een tweejaarlijkse update gekozen worden

1.3.1 SMART formulering

Minstens 2/3 van de actieve bedrijven levert een commercieel product dat beschikbaar is op de markt tegen 2030. Als mid-term evaluatie in 2026 geldt dezelfde SMART doelstelling.

1.3.2 Databronnen

Deze data worden verzameld per type eiwitbron (algen (macro en micro), microbieel eiwit, insecten, kweekvlees). Tevens wordt de info verzameld of het commercieel product zich situeert in de food en/of feed sector, maar de data worden gerapporteerd als één gezamenlijk cijfer. De databronnen zijn bedrijfscontacten (contacteren bedrijven geïdentificeerd bij indicator 'aantal bedrijven actief in nieuwe eiwitten tegen 2030'), websites actieve bedrijven, jaarrapporten uit de verschillende betrokken sectoren, betrokken partners in de werkgroep.

1.3.3 Nulmeting

Referentiejaar voor nulmeting is 2022 en de data worden jaarlijks geüpdatet². Deze is gebaseerd op het aantal actieve bedrijven in het referentiejaar 2022 en een inschatting van het aantal commerciële producten die er op dat moment beschikbaar zijn: 15 van de 24 actieve bedrijven hadden een commercieel product beschikbaar. Ook hier wordt een behoud of lichte groei vooropgesteld. Dit resulteert in de SMART formulering voor deze doelstelling minstens 2/3 van de actieve bedrijven levert een commercieel product dat beschikbaar is op de markt, die zowel voor 2026 als 2030 behouden blijft.

1.4 DOELSTELLING 4: MEER INGEDIENDE NOVEL FOOD-DOSSIERS VOOR NIEUWE EIWITTEN (OP EUROPEES NIVEAU)

Een indicatie voor innovatie in de 'Nieuwe eiwitten' is het aantal novel food dossiers die lopend zijn en ingediend worden ter goedkeuring. Daarom werd besloten om hieromtrent ook een SMART doelstelling te formuleren. De indicator hiervoor is het aantal nieuwe novel food dossiers dat ingediend wordt ter goedkeuring op Europees niveau.

1.4.1 SMART formulering

32 nieuwe novel food dossier aanvragen ingediend voor (producten op basis van) nieuwe eiwitten tegen 2030. Als tussentijdse mid-term evaluatie wordt dit aantal tegen 2026 gelijkgesteld aan 16.

1.4.2 Databron

Deze data worden verzameld per type eiwitbron (algen (macro en micro), microbieel eiwit, insecten, kweekvlees), maar worden gerapporteerd als één gezamenlijk cijfer. De gebruikte databronnen zijn:

---

² Op voorwaarde dat de data jaarlijks ter beschikking is, anders zal voor een tweejaarlijkse update gekozen worden

- Website European Commission: aangevraagde dossiers (https://food.ec.europa.eu/safety/novel-food/authorisations/summary-applications-and-notifications_en#not-2022), goedgekeurde dossiers (https://food.ec.europa.eu/safety/novel-food/authorisations/union-list-novel-foods_en#2023).
- Website EFSA: [Novel food | EFSA \(europa.eu\)](https://www.efsa.europa.eu/novel-food).

1.4.3 Nulmeting

Referentiejaar voor nulmeting is 2022 en de data worden jaarlijks geüpdatet³. Voor de nulmeting werden het aantal goedgekeurde en het aantal lopende dossiers opgelijst in de periode tussen 2018 en 2022. Dit aantal bedroeg 20. Dit impliceert dat er ongeveer 4 dossiers per jaar ingediend worden. Gezien de aanvraag van een novel food dossier een zware procedure is en er vooral nog groei verwacht wordt bij de microbiële eiwitten en kweekvlees, zal dit gemiddeld aantal per jaar niet verder toenemen, maar eerder constant blijven. Dit betekent dat er, op Europees niveau, tegen 2030 32 nieuwe novel food dossiers ingediend zullen zijn, terwijl er dit tegen 2026 16 zullen bedragen.

Volgende organisaties werkten actief mee aan het bepalen van bovenstaande doelstellingen, en het aanbrengen van betrouwbare data(bronnen) om de doelstellingen te monitoren:

Instituut voor Landbouw, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en Flanders Food (trekkers); Bond Beter Leefmilieu (BBL); Inagro en Departement Landbouw en Visserij.

---

³ Op voorwaarde dat de data jaarlijks ter beschikking is, anders zal voor een tweejaarlijkse update gekozen worden